

# THUỐC NGỪA CÚM CÓ SIÊU VI KHUẨN SỐNG, TRONG MŨI

## NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT 2011-12

Có nhiều Bản Thông Tin Thuốc Chủng Ngừa bằng tiếng Tây Ban Nha và các ngôn ngữ khác. Xem [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis).  
Vaccine Information Statements are available in Spanish and many other languages. See [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis).

### 1 Tại sao nên chủng ngừa?

**Cúm (“flu”) là một căn bệnh rất dễ lây.**

Bệnh này là do siêu vi khuẩn cúm gây ra, có thể lan truyền khi người bệnh ho, hắt xì, hoặc chảy nước mũi.

Bất cứ người nào cũng có thể bị bệnh cúm, nhưng tỷ lệ nhiễm bệnh cao nhất ở trẻ em. Đối với đa số mọi người, các triệu chứng chỉ kéo dài vài ngày. Các triệu chứng này gồm:

- sốt/ớn lạnh
- đau cổ họng
- đau nhức bắp thịt
- mệt mỏi
- ho
- nhức đầu
- sổ mũi hoặc nghẹt mũi

Các bệnh khác có thể có cùng các triệu chứng và thường bị nhầm lẫn là cúm.

Trẻ nhỏ, người từ 65 tuổi trở lên, phụ nữ có thai, và người có các bệnh nào đó – chẳng hạn như bệnh tim, phổi hoặc thận, hoặc bị yếu hệ thống miễn nhiễm – có thể bị bệnh nặng hơn. Cúm có thể gây sốt nặng và đưa đến sưng phổi, và khiến các bệnh hiện hữu trở nặng hơn. Cúm có thể gây tiêu chảy và giạt kinh nơi trẻ em. Mỗi năm có hàng ngàn người bị thiệt mạng vì cúm và còn nhiều người hơn nữa phải vào bệnh viện.

Khi chủng ngừa cúm là quý vị có thể tự bảo vệ chống lại cúm và cũng có thể tránh truyền nhiễm cúm sang người khác.

### 2 Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, pha loãng - LAIV (xịt mũi)

Có hai loại thuốc chủng ngừa cúm:

1. Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn **sống, pha loãng (LAIV)** chứa siêu vi khuẩn cúm còn sống nhưng đã bị pha loãng (làm yếu đi). Thuốc được xịt vào lỗ mũi.

2. Thuốc chủng ngừa **vô tác** (siêu vi khuẩn đã bị giết chết), “chích ngừa,” là thuốc tiêm bằng kim. *Thuốc ngừa cúm vô tác được đề cập trong một Bản Thông Tin Thuốc Chủng Ngừa riêng rẽ.*

Siêu vi khuẩn cúm luôn luôn thay đổi, do đó nên chủng ngừa hàng năm. Mỗi năm các khoa học gia tìm cách chọn các loại siêu vi khuẩn trong thuốc chủng đúng với những loại có thể gây ra cúm nhiều nhất trong năm đó. Thuốc chủng ngừa cúm sẽ không ngừa được bệnh do các siêu vi khuẩn khác gây ra, gồm cả các loại siêu vi khuẩn cúm không có trong thuốc chủng.

Sau khi chủng ngừa khoảng 2 tuần thì cơ thể phát triển được khả năng bảo vệ. Thuốc bảo vệ đến tối đa là một năm.

LAIV không có chứa chất thimerosal hoặc các chất bảo tồn khác.

### 3 Ai có thể dùng thuốc ngừa LAIV?

LAIV được đề nghị cho những người khỏe mạnh **từ 2 đến 49 tuổi**, không có thai và không có một số bệnh nào đó (xem #4 ở dưới).

### 4 Một số người không nên dùng thuốc ngừa LAIV

Không phải tất cả mọi người đều nên dùng thuốc ngừa LAIV. Những người sau đây nên dùng thuốc ngừa cúm vô tác (chích ngừa flu) thay vào đó:

- **Người lớn từ 50 tuổi trở lên hoặc trẻ em từ 6 đến 23 tháng.** (Trẻ em dưới 6 tháng không được phép dùng bất cứ một trong hai loại thuốc ngừa cúm.)
  - Trẻ em dưới 5 tuổi bị suyễn hoặc phát chứng thở khò khè một hoặc nhiều lần trong năm vừa qua.
  - Phụ nữ có thai.
  - Bất cứ người nào bị bệnh dài hạn như:
    - bệnh tim
    - bệnh thận hoặc gan
    - bệnh phổi
    - bệnh về cơ cấu chuyển hóa,
    - suyễn
    - chẳng hạn như bệnh tiểu đường
    - bệnh thiếu máu, và các chứng bệnh khác về máu
  - Bất cứ người nào bị một số chứng rối loạn cơ bắp hoặc thần kinh (chẳng hạn như giạt kinh hoặc tê liệt nặng do não bộ) có thể đưa đến vấn đề hô hấp hoặc khó nuốt.
  - Bất cứ người nào bị yếu hệ thống miễn nhiễm.
  - Bất cứ người nào gần gũi với người bị yếu hệ thống miễn nhiễm đến mức phải cần được chăm sóc trong một môi trường được bảo vệ (chẳng hạn như ở khu ghép tủy xương). *Những người tiếp xúc gần gũi với người khác bị yếu hệ thống miễn nhiễm (chẳng hạn như những người có HIV) có thể được cho dùng thuốc ngừa LAIV. Nhân viên chăm sóc sức khỏe trong các khu chăm sóc đặc biệt cho trẻ sơ sinh hoặc các chấn y viện ung thư có thể được cho dùng thuốc ngừa LAIV.*
  - Trẻ em hoặc thanh thiếu niên đang được điều trị dài hạn bằng aspirin.
- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị bị bất cứ chứng dị ứng nặng nào (đe dọa đến tính mạng), kể cả dị ứng nặng với trứng. Dị ứng nặng với bất cứ thành phần nào trong thuốc chủng có thể là lý do không nên chủng ngừa. Hiếm khi xảy ra phản ứng vì dị ứng với thuốc chủng ngừa cúm.
- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị đã từng bị phản ứng nặng sau một liều chủng ngừa cúm.
- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị đã từng bị Hội Chứng Guillain-Barré (một bệnh tê liệt nặng, cũng được gọi là GBS). Bác sĩ sẽ giúp quý vị quyết định xem có nên chủng ngừa hay không.

Hãy cho bác sĩ biết quý vị có chủng ngừa loại nào khác trong 4 tuần vừa qua hay không.

Bất cứ người nào bị bệnh mũi nghiêm trọng khiến thở khó khăn, thí dụ như nghẹt mũi nặng, nên chích ngừa cúm thay vào đó.

Những người bị bệnh từ trung bình đến nặng thường nên chờ cho tới khi bình phục mới chủng ngừa cúm. Nếu quý vị bị bệnh, hãy hỏi bác sĩ hoặc y tá xem có nên dời ngày chủng hay không. Người bị bệnh nhẹ thông thường có thể chủng ngừa.

## 5 Khi nào tôi nên chủng ngừa cúm?

Hãy chủng ngừa càng sớm càng tốt khi có thuốc chủng. Như vậy sẽ bảo vệ được quý vị nếu mùa cúm xảy ra sớm. Quý vị có thể chủng ngừa một khi bệnh cúm vẫn xảy ra trong cộng đồng quý vị.

Cúm có thể xảy ra bất cứ khi nào, nhưng hầu hết những trường hợp cúm đều xảy ra từ Tháng Mười đến hết Tháng Năm. Trong những mùa gần đây, đa số những trường hợp nhiễm cúm đã xảy ra vào Tháng Giêng và Tháng Hai. Chủng ngừa trong Tháng Mười Hai, vẫn có lợi trong hầu hết mọi năm.

Người lớn và trẻ em lớn hơn cần một liều chủng ngừa cúm mỗi năm. Nhưng một số trẻ dưới 9 tuổi cần chủng hai liều mới được bảo vệ. Hãy hỏi bác sĩ của quý vị.

Có thể chủng ngừa cúm cùng lúc với các loại thuốc chủng ngừa khác.

## 6 LAIV có những rủi ro nào?

Thuốc chủng, cũng như bất cứ thuốc nào khác, có thể gây ra vấn đề nghiêm trọng, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng. Rất ít có rủi ro bị thuốc chủng tác hại nghiêm trọng, hoặc bị thiệt mạng.

Siêu vi khuẩn cúm trong thuốc ngừa cúm có vi khuẩn sống hiếm khi truyền từ người này sang người khác. Dù cho có truyền nhiễm như thế thì vi khuẩn cũng khó gây bệnh.

LAIV được chế tạo từ siêu vi khuẩn đã bị làm yếu đi và không gây ra cúm. Thuốc chủng có thể gây ra các triệu chứng nhẹ cho người dùng (xem dưới đây).

### Các vấn đề nhẹ:

Một số trẻ em và thanh thiếu niên 2-17 tuổi đã cho biết bị các phản ứng nhẹ, gồm:

- chảy nước mũi, nghẹt mũi hoặc ho
- sốt
- nhức đầu và đau nhức bắp thịt
- thở khó khê
- đau bụng và có khi ói mửa hoặc tiêu chảy

Một số người lớn 18-49 tuổi cũng đã cho biết:

- chảy nước mũi hoặc nghẹt mũi
- đau cổ họng
- ho, ớn lạnh, mệt mỏi/yếu
- nhức đầu

### Các vấn đề nghiêm trọng:

- Rất hiếm khi xảy ra các phản ứng đe dọa đến mạng sống vì dị ứng với thuốc ngừa. Nếu có, các phản ứng này sẽ xảy ra trong vòng vài phút đến vài giờ sau khi dùng thuốc.
- Nếu xảy ra các phản ứng hiếm với bất cứ sản phẩm nào mới, có thể không biết được về các phản ứng đó cho đến khi đã có hàng ngàn, hoặc hàng triệu người đã dùng sản phẩm đó. Hàng triệu liều LAIV đã được phân phối kể từ khi được cấp giấy phép, và thuốc ngừa này không thấy gây ra bất cứ vấn đề nào nghiêm trọng.

Mức độ an toàn của thuốc chủng luôn luôn được theo dõi. Muốn biết thêm chi tiết, hãy đến:

[www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccine\\_Monitoring/Index.html](http://www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccine_Monitoring/Index.html)  
và  
[www.cdc.gov/vaccinesafety/Activities/Activities\\_Index.html](http://www.cdc.gov/vaccinesafety/Activities/Activities_Index.html)

## 7 Nếu có phản ứng nặng thì sao?

### Tôi nên để ý gì?

Bất cứ tình trạng nào bất thường, chẳng hạn như sốt nặng hoặc hành vi thay đổi. Các dấu hiệu bị phản ứng nặng vì dị ứng có thể là khó thở, khàn giọng hoặc thở khó khê, viêm thanh quản, xanh xao, yếu ớt, tim đập nhanh hoặc chóng mặt.

### Tôi nên làm gì?

- **Gọi** bác sĩ, hoặc đưa người đó đến bác sĩ ngay.
- **Cho** bác sĩ **biết** rõ sự việc xảy ra như thế nào, ngày giờ xảy ra, và đã chủng ngừa khi nào.
- **Yêu cầu** bác sĩ của quý vị trình báo phản ứng này bằng cách nộp mẫu Hệ Thống Phúc Trình Biến Chứng Nguy Hại của Thuốc Chủng (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS). Hoặc quý vị có thể trình báo qua website của VAERS tại [www.vaers.hhs.gov](http://www.vaers.hhs.gov), hoặc bằng cách gọi số **1-800-822-7967**.

VAERS không có vấn y khoa.

## 8 Chương Trình Bồi Thường Thương Tích Chủng Ngừa Toàn Quốc

Chương Trình Bồi Thường Thương Tích Chủng Ngừa Toàn Quốc (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) được thành lập vào năm 1986.

Những người tin rằng họ có thể đã bị thương vì thuốc chủng có thể tìm hiểu về chương trình này và về việc nộp đơn xin bồi thường bằng cách gọi số **1-800-338-2382**, hoặc đến website của VICP tại [www.hrsa.gov/vaccinecompensation](http://www.hrsa.gov/vaccinecompensation).

## 9 Tôi tìm hiểu thêm bằng cách nào?

- Hãy hỏi bác sĩ của quý vị. Họ có thể đưa cho quý vị toa thuốc chủng hoặc đề nghị các nguồn thông tin khác.
- Gọi cho bộ y tế tiểu bang hoặc sở y tế địa phương.
- Liên lạc với Các Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (CDC):
  - Gọi số **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** hoặc
  - Hãy ghé website của CDC tại [www.cdc.gov/flu](http://www.cdc.gov/flu)



DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES  
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

